

POROČILA – OCENE

LEVSTIKOVE NAGRADE ZA LETO 1989

Založba Mladinska knjiga že od leta 1949 dalje daje z Levstikovimi nagradami priznanje pesnikom in pisateljem, ilustratorjem in avtorjem poljudnoznanstvenih del za najboljše izvirne stvaritve, ki so v minulih dveh letih izšle pri založbi Mladinska knjiga. Levstikove nagrade za leto 1989 so podelili junija 1990 v Ljubljani na slavnostni podelitvi v Studiu 2 Televizije Slovenija. Nagrade so prejeli:

pisateljica **MARIJA VOJSKOVIČ** za knjigo **HISA ŠT. 15** (1988, v zbirki Sledi).

slikar **MIROSLAV ŠUPUT** za ilustracije v knjigi Aleksandra Grina **BEGAVKA PO VALOVIH** (1989, prev. Zlata Vokač, v zbirki Odisej) in

publicist doktor **JANEZ STRNAD** za poljudnoznanstveno knjigo **IZ TAKE SO SNOVI KOT SANJE**. Od atomov do kvarkov. (1988, Enciklopedije in leksikoni).

Obrazložitev žirije za izvirno otroško in mladinsko leposlovje:

Člani žirije: Zoja Skušek, Zdenka Škerlj – Jerman, Boris A. Novak, Jaša Zlobec in Marko Uršič

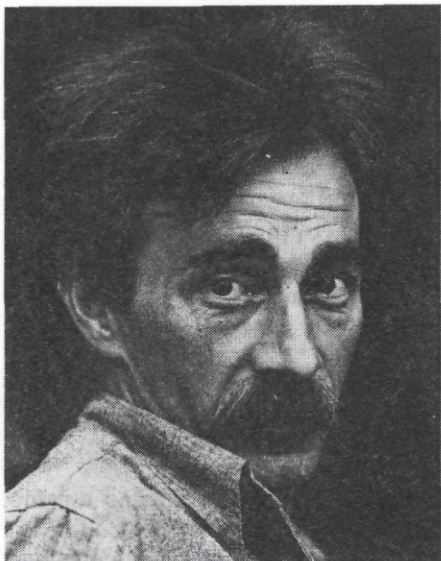
Marija Vojskovič lotila izredno uspešno. Njena pripoved v knjigi *HISA ŠT. 15* je sicer strnjena, a podobe so trenutne, pretrgane, optika se spreminja. Zdaj vidimo podrobnosti, zdaj splošnosti, zdaj spet samo izrez iz slike, le en občutek, vonj, zvok ali tišino... Med sklenjenim tokom pripovedi in pretrganostjo prikazanih prizorov nam spomini pričarajo prepričljivo in nenavadno živo panoramo za vselej izgubljenega sveta predvojnega predmestja Ljubljane.

Temeljni vsebinski strukturi pripovedi ustreza tudi njena jezikovna raven: besedilo zelo nenavadno, a izjemno uspešno in učinkovito uporablja raznorodni jezikovni material. Ob sredstva nevtralne pripovedi namreč umešča značilne besedne zveze iz otroškega govora in vanje vpleta pogovorni jezik mikro-občestva poljsanske soseske.

V *HISI ŠT. 15* se leposlovje poraja iz avtentičnega spominskega gradiva. Svet, ki ga danes ni več, se nam ob branju te knjige živo razkriva pred očmi, opisan z nevsiljivo nostalgijo in modro vedrino, ki ju zmore ljubee in razumevajoee človeško srce.

Pisateljske naloge, "kako naj odrasel človek pripoveduje o podobah sveta, kakor so ga videle otroške oči", se je

Člani žirije: Judita Krivec–Dragan, Tatjana Pregl, Milan Erič, Zdravko Papič in Pavle Učakar

BEGAVKO PO VALOVIH odlikuje izjemen odnos med besedo in sliko, ki ga Miroslav Šuput razume izključno v smislu sinteze obeh načinov izražanja. Kljub temu, da je bila literarna predloga prvotna in že sama po sebi privlačna mlademu, pa tudi starejšemu bralcu, je s posebnim pristopom ilustratorja prav takšna, resnična in imaginarna, zaživela tudi pred našimi očmi.

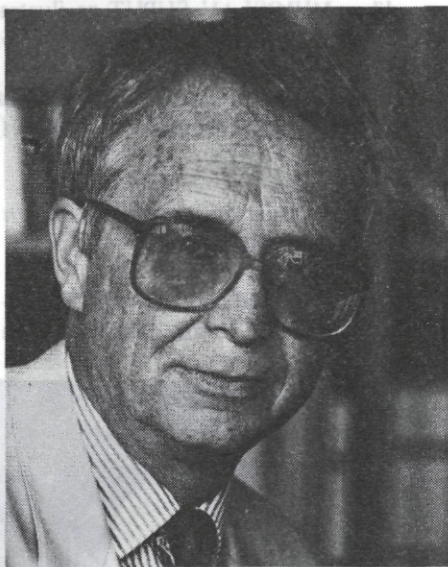
Iz zgodbe raste vizija neznanega otoka, daljnih morij in nenavadnih posameznikov ter počasi, ne da bi se tega zavedali, postaja zrcalo naših lastnih sanj in misli. Prav te skrite in neulovljive podobe sveta, za katerega se zdi, da lebdi v brezprostorju in brezčasu, je ujel v svoje ilustracije Miroslav Šuput, ilustracije, ki jih lahko imenujemo tudi slike, saj je njihov jezik avtohton in predvsem slikarski. Pripoved se razvija zlasti skozi razmišljanja in medsebojne odnose junakov, zato je tudi Miroslav Šuput v prvi plan postavil človeški lik in še posebej obraz. Vse pa zastira nepogrešljiva lirika, ki še poudarja poetič-

no noto literarnega dela.

Upodobitve tako po likovni izvedbi kot tudi glede odnosa do besedila pomenijo nov pristop in vnašajo v sodobno slovensko ilustracijo posebno dimenzijo in svežino.

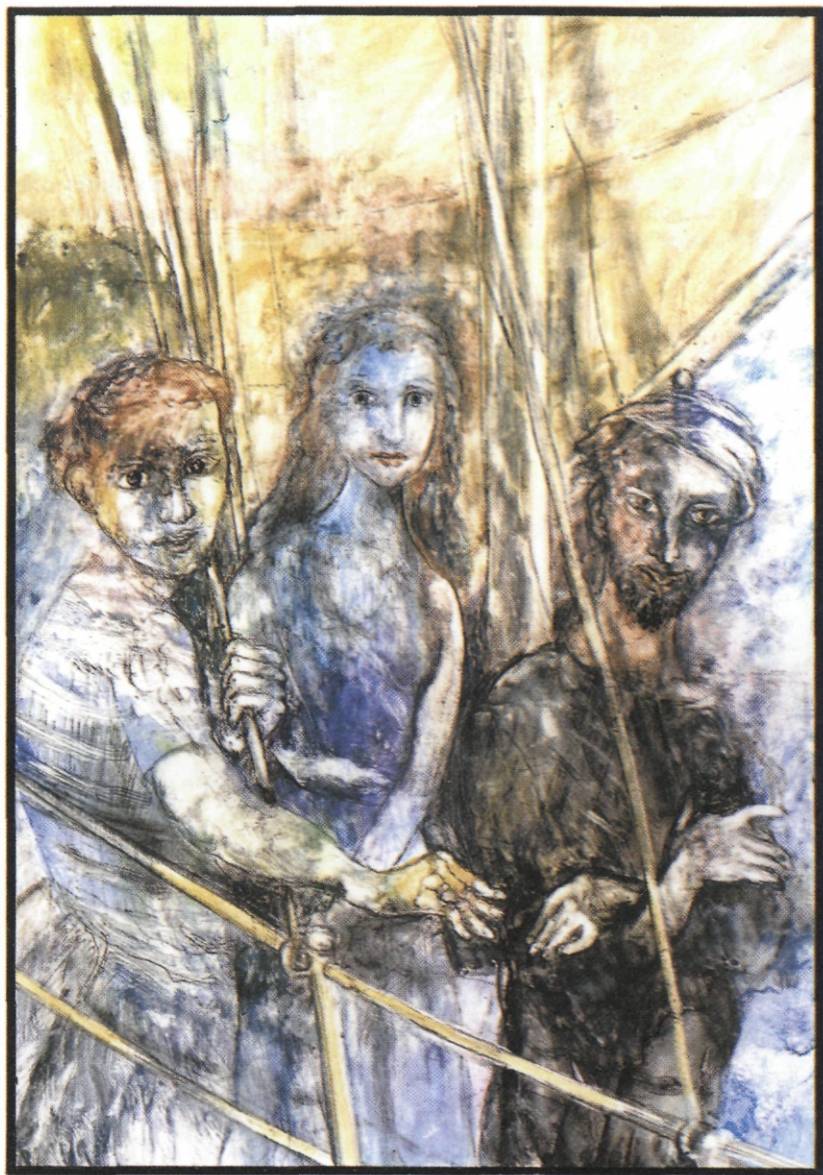
Obrazložitev žirije za poljudnoznanstveno delo

V žiriji so bili: mag. France Žagar, mag. Seta Oblak, mag. Helena Berce-Golob, Jakob Jež, Janez Lombergar, Marjana Hönigsfeld Adamič.

Knjiga **IZ TAKE SO SNOVI KOT SANJE** je posvečena najbolj abstraktni teoretični veji fizike-zgradbi snovi in zakonom, ki veljajo v svetu "osnovnih" delcev. To področje je zelo daleč od človekovega vsakdanjega sveta, saj posega v sam vrh današnjega znanstvenega razvoja. Ker je povezano s poglobljenim znanjem matematike, večini ljudi ni dostopno.

Avtor meni, da je fizika delcev sestavni del človekove kulture, zato se je potrudil, da jo je predstavil brez računov in enačb, ki bi bralca odvrčali od branja. Pomagal si je samo z diagrami, ki pa jih

Ilustracija Miroslava Šuputa iz nagrajene knjige Begavka po valovih

